

ABSZTRAKT

Hojdák Judit

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus
Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
Vidékfejlesztési agrármérnöki alapképzési szak

**Egy vidékfejlesztéshez kapcsolódó pályázat elemzése:
Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós
fejlesztések támogatása - VP2-4.1.8-21**

Belső konzulens:	Dr. Koncz Gábor egyetemi docens
Belső konzulens intézete/tanszéke:	Vidékfejlesztési és Fenntartható Gazdaság Intézet
Készítette:	Hojdák Judit

Gyöngyös
2023

A szakdolgozat megnevezte azokat az aktuális problémákat, amire a választott téma hatékony megoldási alternatívákat tud nyújtani. A megnevezett problémák fajsúlya igen jelentős, ezért a kutatómunka a mindenképp indokolt státuszban helyezkedett el.

Kifejtésre kerültek azok a globális problémák, amelyekre a mezőgazdaságban használt precíziós technológia széleskörű alkalmazása megoldási alternatívát biztosít. Ezek a globális problémák szemelőt tartása fontos feladat, de a szakdolgozat által levont következtetések és javaslatok szempontjából csak másodrendűek. A nagy átfogó célok elérése kisebb helyi szinten értelmezhető lépések sokaságával érhető el, ezért a környezetvédelem és a túlnépesedés miatt kialakult élelmezési problémák „csak” a közvetlen célok megvalósítása után realizálhatók.

Kifejtésre kerültek a lokális problémák is, ami a szakdolgozat szempontjából fontosabb rész, mint az előző, hiszen észre kell vennünk a rövid, illetve középtávon biztosan előforduló problémákat ahhoz, hogy még időben körvonalazzuk akciótervünket ezek kivédésére. A napi, operatív feladatok rendszeres megoldáskényszere, elviheti a gazdák fókuszát a prevencióról, így gyakran, a már bekövetkezett problémákkal találkozunk, melynek megoldásai ebben a pozícióban sokkal nagyobb és nehezebb feladat. A szakdolgozat fő célja, hogy a már megvalósított precíziós projektek pozitív eredményei széles körben megismerhetők legyenek és akit az „üzenet” eltalált, mihamarabb induljon el, a precíziós eszközök és szolgáltatások megismerése útján, valamint tájékozódjon a rendelkezésre álló célpályázatokról

A szakdolgozat következő részében, a precíziós fejlesztésekre irányuló pályázat háttérével foglalkoztam, valamint magával a pályázati felhívással. Bemutatásra került a Közös Agrárpolitika (KAP), valamint ezen belül a Magyarország Vidékfejlesztési Programja. A szakdolgozat által elérni kívánt célcsoportok képviselői megismerhették a pályázatok háttérét, a fejlesztési tervek átfogó céljait, valamint a projekteket bonyolító szervezeteket (Irányító Hatóság, Közreműködő Szervezet).

Következő nagyon fontos fejezet, magának a Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása című, VP2-4.1.8-21 kódszámú felhívásnak a bemutatása, a pályázat célja, a jogosultak köre, a támogatható tevékenységek és az elvárt kötelezettségek. Fontosnak tartottam bemutatni a felhívás tartalmi elemeit és nyelvezetét, mivel a gazdák csak egy kisebb része találkozott még támogatási forrással. Nézőpontom szerint, azok számára is elérhetővé kell tenni ezeket a hasznos programokat, akik még nem csatlakoztak semmilyen információs csatornához. Természetesen az itt megismerhető információk, csak egy kivonata a teljes felhívásnak, de a lényegesebb részei ezekből a leírásokból megismerhetők.

Kronológiailag haladva előre, a következő részben interjúkat készítettem azokkal a gazdákkal, akik indultak a jelzett pályázati felhíváson, pozitív elbírálást követően támogatói okiratban részesültek, valamint megvalósították egyéni projektjeiket és az elvárt eredményekről már számokban tudnak beszélni. Az interjúk során a külső szemlélő számára is pontosan követhető a teljes pályázati, gyakorlati folyamat, mely példaként szolgálhat saját projektjeik tervezéséhez, lebonyolításához. Megismerhetők a gazdaságok hátterei, méretei, tevékenységei, valamint a pályázati anyag összeállításának folyamata. Beszámolnak arról, hogy a lebonyolítás során milyen akadályokkal kellett megküzdeniük, illetve szólnak arról is, hogy a sikeres lebonyolítást követően, milyen további kapcsolódó fejlesztéseket terveznek. Tanulságos, hogy nincs két egyforma projekt vagy pályázati életút.

A következő fejezetben, az interjúk teljeskörű elemzése valósult meg, a szakdolgozattal elérni kívánt célcsoportok képviselői, a számok tükrében is megbizonyosodhatnak a precíziós fejlesztések által elérhető eredményekről. A pontosan nyilvántartott statisztikák önmagukért beszélnek, a termelési költségek drasztikus csökkenéséről számolnak be, a termelési hatékonyság szignifikáns emelkedése mellett. Véleményem szerint, a választott program hasznossága ezen a ponton bebizonyításra került, valamint az is, hogy fejlesztési források igénybevétele erősen ajánlott, az adott gazdaság gyors skálázhatósága érdekében.

Mivel a precíziós fejlesztések a jelzett problémákat hatékonyan tudja orvosolni, fontos, hogy az ezirányú támogatási lehetőségek és gyakorlati elemzések kapcsán a nagynyilvánosság is értesüljön a lehetőségekről és az általuk elérhető többszintű eredményekről. A szakdolgozat záró fejezetében a hasznosságot illetően egyértelmű pozitív konzekvenciát von le. Egy példát említve érzékelteti a hatékonyság méreteit, valamint felsorol pozitív közvetett és közvetlen hatásokat.

Az összegzett pozitív hatások után, a szakdolgozat javaslatot tesz a gazdák és a döntéshozók felé, hogy a precíziós fejlesztések a lehető legrövidebb idő alatt, a lehető legszélesebb körben terjedjen el, mert az újtípusú kihívások időszakában a precíziós fejlesztések jelenthetik a magyarországi mezőgazdaság versenyképességének megőrzését és hatékony növelését.